

Gemeente Renkum

Verantwoordelijk team
Stafbureau

Nummer

Kenmerk
131551

Raad d.d.
29 oktober 2014

Paragraaf begroting
N.v.t.

Portefeuillehouder
E. Heinrich

Steller
D.F. van Hal

Datum
8 september 2014

Onderwerp
Financiële verordening

Geadviseerd besluit
Vaststellen nieuwe Financiële verordening gemeente Renkum.

Toelichting op beslispunten

Sinds de inwerkingtreding van de Wet Dualisering Gemeentebestuur en de daaruit volgende aanpassingen van de Gemeentewet, zijn alle gemeenten verplicht te beschikken over drie verordeningen genoemd naar de respectieve artikelen in de Gemeentewet, te weten:

- art. 212: de financiële verordening;
- art. 213: de controle verordening;
- art. 213a: de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid.

Deze verordeningen zijn instrumenten van de Raad. Uw Raad bepaalt dan ook hoe de verordeningen er uit komen te zien.

Met de financiële verordening kan de gemeenteraad nadere invulling geven aan zijn kaderstellende rol voor de financiële functie van de gemeente. De huidige financiële verordening is op 26 maart 2008 vastgesteld. Eerder dit jaar is een nieuwe modelverordening van de VNG beschikbaar gekomen, dit heeft geleid tot de nu voorliggende verordening.

In het nieuwe model hebben de gevolgen van wijzigingen in wet- en regelgeving voor de financiële verordening een plaats gekregen: de nieuwe wet HOf, het nieuwe hoofdstuk Overheid en overheidsbedrijven in de Mededingingswet (Wet markt en overheid) en aanpassing van de wet Fido in verband met schatkistbankieren. Ook is het model aangepast op beleidsmatige ontwikkeling op het gebied van gemeentefinanciën. Zo is de horizontale verantwoording naar de Raad in de verordening versterkt door een autorisatie van budgetten in de begroting op het niveau van productgroepen onder de programma's en wordt er meer aandacht voor de schuldpositie van gemeenten voorgeschreven door een uitgebreidere verantwoording in de begroting en gemeenterekening.

Voor de controleverordening is geen nieuw model opgesteld. In de controleverordening zijn de kaders vastgelegd voor de inrichting van de accountantscontrole. Deze kaders zijn nog steeds actueel, wat betekent dat wij de huidige controleverordening (Raad 25-1-2006) blijven hanteren. Vanuit de Raad is de vraag voorgelegd of de toename van onze begrotingsomvang als gevolg van de decentralisaties niet moet leiden tot een verlaging van de controletoleranties. Wij hebben er tot nu toe voor gekozen aan te sluiten bij de wettelijke controletoleranties. Wij stellen voor deze lijn vast te houden. Dit betekent dat wij onze controletoleranties alleen aanpassen op het moment dat de wetgeving op dit gebied wijzigt.

De verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Renkum is op 18 december 2013 door u vastgesteld.

Beoogd effect

Door middel van vaststelling van deze Financiële verordening stelt u de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

De verordening bevat in ieder geval:

- regels voor waardering en afschrijving van activa;
- grondslagen voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen prijzen en van tarieven voor rechten als bedoeld in artikel 229b, alsmede, voor zover deze wordt geheven, voor de heffing bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer;
- regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie.

Kader

Artikel 212 van de Gemeentewet stelt dat gemeenten verplicht zijn te beschikken over een 'artikel-212'-, financiële, verordening.

Argumenten

We hebben de financiële verordening opgesteld met behulp van de modelverordening van de VNG. Daarbij is op een aantal punten gekozen voor afwijkingen ten opzichte van de modelverordening. Hierdoor is de verordening specifiek voor onze gemeente toepasbaar geworden.

In de verordening worden de kaders voor het financieel beleid vastgelegd. De uitvoering van het in de verordening geformuleerde beleid is aan het college. In de modelverordening is er niet voor gekozen om één lijn te trekken ten aanzien van de vastlegging van het financieel beleid. In feite zijn er drie mogelijkheden:

1. het financieel beleid wordt in zijn geheel vastgelegd in de financiële verordening;
2. het financieel beleid wordt op hoofdlijnen vastgelegd in de financiële verordening, nadere uitwerking vindt plaats in afzonderlijke nota's;
3. het financieel beleid wordt op hoofdlijnen vastgelegd in de financiële verordening, nadere uitwerking vindt plaats in de desbetreffende paragrafen in de begrotingscyclus.

Bij de inrichting van de op dit moment geldende financiële verordening hebben wij gekozen voor optie 2. Naast de financiële verordening heeft u de volgende nota's vastgesteld:

- Nota Activerings- en afschrijvingsbeleid 2008
- Nota Reserves en voorzieningen Nota Lokale heffingen 2008
- Nota Verbonden partijen 2005
- Nota grondbeleid 2008
- Treasurystatuut 2007
- Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement 2009
- Diverse nota's met betrekking tot het onderhoud aan de kapitaalgoederen (Groenstructuurplan, Bosbeleidsplan, Wegenbeheersplan, Gemeentelijk rioleringsplan, Onderhoudsplan gebouwen)

In de modelverordening wordt voorgesteld om voor reserves en voorzieningen, grondbeleid en onderhoud aan kapitaalgoederen wel afzonderlijke nota's op te stellen en tevens een nota op te stellen met kaders voor de prijzen voor de levering van gemeentelijke goederen, werken en diensten aan overheidsbedrijven en derden en voor de huren en pachten. Ten aanzien van de andere onderwerpen adviseert de VNG geen (door de Raad vastgestelde) beleidsnota's.

Onderwerp

Financiële verordening

Datum

8 september 2014

Kenmerk

131551

Pagina

2 van 5

Wij hebben de inhoud van de huidige nota's beoordeeld. Daaruit hebben wij de conclusie getrokken dat het aanbieden van deze afzonderlijke *financiële* nota's aan de Raad kan worden ondervangen door de hoofdlijnen op te nemen in de financiële verordening en de uitwerking waar nodig mee te nemen in de paragrafen in de begrotingscyclus (optie 3). Hiervoor hebben wij de volgende argumenten:

- Veel bepalingen in de nota's betreffen een herhaling van wetgeving.
  - Op onderdelen was meer sprake van een werkinstructie voor de ambtelijke organisatie. Dit is niet relevant voor uw Raad.
- De kaders die daadwerkelijk door de Raad moeten worden vastgesteld kunnen overzichtelijk worden samengevoegd in de Financiële verordening.
De nadere uitwerking van beleid kan een plaats krijgen in de paragrafen binnen de begrotingscyclus. Op deze manier wordt elk jaar integraal bekeken of het financieel beleid wijzigingen behoeft. Zo blijven wij scherp.

Voor de onderwerpen met een meer *inhoudelijk* karakter (Groenstructuurplan, Bosbeleidsplan, Wegenbeheersplan, Gemeentelijk rioleringsplan, Onderhoudsplan gebouwen en Grondbeleid) zien wij wel meerwaarde in het nader uitwerken van beleid in afzonderlijke nota's.

In artikel 26 van de Financiële verordening wordt, om genoemde redenen, de intrekking van de huidige Financiële verordening en de volgende nota's geregeld: nota Activerings- en afschrijvingsbeleid, nota Reserves en voorzieningen, nota Lokale heffingen, nota Verbonden partijen, het Treasurystatuut en de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement

In de nu geldende verordening stelt de Raad de begroting vast op programmaniveau. In de modelverordening wordt voorgesteld om binnen de programma's te werken met 'prioriteiten'. Dit om de sturings- en toezichtsmogelijkheden van de Raad te vergroten. De achterliggende jaren hebben wij in de praktijk onze begrotingscyclus ingericht op productniveau. Daarmee hebben wij u meer informatie verstrekt dan op grond van onze financiële verordening noodzakelijk was. Het hanteren van prioriteiten zou in de praktijk hierdoor een vermindering van uw informatievoorziening betekenen. Wij stellen dan ook voor in de financiële verordening vast te leggen dat wij werken met begroting en verantwoording op productniveau.

Hieronder volgen de belangrijkste resterende wijzigingen van de verordening 2014 ten opzichte van die van 2006:

- Drie nieuwe onderwerpen hebben een plaats in de modelverordening gekregen en twee onderwerpen zijn flink gewijzigd. De vijf wijzigingen staan hieronder kort toegelicht:
  1. de eventuele procedurele gevolgen voor een gemeente van de nieuwe Wet Houdbare Overheidsfinanciën hebben in een nieuw artikel 8 EMU-saldo een plaats gekregen;
  2. de procedurele eisen voor de gemeente die volgen uit het nieuwe hoofdstuk 4b Overheden en overheidsbedrijven in de Mededingingswet (Wet markt en overheid), hebben in een nieuw artikel 13 Prijzen economische activiteiten een plaats gekregen. In artikel 12 zijn de uitgangspunten voor de kostprijsberekening en in artikel 14 zijn de uitgangspunten voor het vaststellen van rechten, leges, en prijzen enigszins aangepast;
  3. voor een oordeel over de gezondheid van de financiële positie is de ontwikkeling van de hoogte van de schuld van de gemeente van groot belang. Het onderwerp schuldpositie is afgelopen decennia bij gemeenten ondergesneeuwd, doordat alle aandacht werd opgeëist door het eigen vermogen. In de nieuwe modelverordening heeft de schuldpositie uitdrukkelijk een plaats gekregen in het derde lid van artikel 3 over de inrichting van de begroting, het vijfde lid van artikel 5 over de autorisatie van grote investeringskredieten gedurende het jaar en in artikel 18 over de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing;
  4. vanwege de invoering van het schatkistbankieren is het artikel over de financieringsfunctie (artikel 15) vereenvoudigd. Wel zijn nadere regels over het aangaan van garanties toegevoegd om de besluitvorming over de verlening er van te verbeteren. Ook is het onderwerp financiële derivaten aangestipt als aandachtspunt;

Onderwerp

Financiële verordening

Datum

8 september 2014

Kenmerk

131551

Pagina

3 van 5

5. er is in de modelverordening een striktere scheiding aangebracht tussen de bevoegdheden van het college regels te stellen voor de ambtelijke organisatie (artikel 160 Gemeentewet) en de bevoegdheid van de Raad om de uitgangspunten voor de financiële organisatie te formuleren (artikel 212 Gemeentewet). In de vorige modelverordening zat een spanning tussen de bepalingen van de verordening en hetgeen bij de kamerbehandeling van wijziging van de Gemeentewet hierover is gezegd. De bevoegdheden van de Raad zijn in de verordening ingeperkt tot het formuleren van alleen uitgangspunten waaraan het college gevolg moet geven bij het formuleren van beleid en het stellen van interne regels voor de inrichting financiële organisatie (artikel 24 Financiële organisatie en artikel 25 Interne controle).
- Voor het overige hebben kleine redactionele wijzigingen in wet en regelgeving zoals bijvoorbeeld in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten een plaats gekregen.

Kanttekeningen

De keuze om niet langer te werken met verschillende nota's voor het financiële beleid, zou u kunnen ervaren als een vermindering van uw invloed. Dit is echter niet het geval en zeker niet onze bedoeling. We hebben geen beleidswijzigingen doorgevoerd. Door het beleid vast te leggen in de financiële verordening, wordt in essentie aangegeven waar de keuzes door u gemaakt kunnen worden. Wij hebben daarbij overigens geen beleidswijzigingen doorgevoerd ten opzichte van de huidige nota's. Door jaarlijks binnen de begrotingscyclus op het onderwerp terug te komen, blijft het financieel beleid onder uw aandacht en maken wij een integrale afweging en houden wij elkaar scherp.

Draagvlak

De jaarrekeningcommissie zal de nieuwe Financiële verordening voorgelegd worden. Desgewenst kan zij zich daarbij laten adviseren door de accountant.

Aanpak/Uitvoering

De nota is op de punten die hierboven zijn weergegeven aangepast. Verder zijn er nog kleine (tekstuele) wijzigingen verwerkt en zijn de gegevens van de oude verordeningen geactualiseerd. Er is onder andere een actueel overzicht van de beheersnota's met betrekking tot de kapitaalgoederen toegevoegd en de bijlage is aangepast.

Communicatie

Een nieuw vastgestelde financiële verordening of een wijziging ervan moet het college binnen twee weken na vaststelling door de Raad aan gedeputeerde staten zenden. Daarnaast zal de verordening worden gepubliceerd via www.overheid.nl (bekendmaking en stuk is er na te lezen).

Financiële consequenties

Geen.

Juridische consequenties

Na vaststelling van de verordening wordt deze gepubliceerd op www.overheid.nl. Na publicatie treedt de verordening in werking met ingang van 1-1-2015.

WMO-aspecten

Geen.

Duurzaamheid

N.v.t.

Effect op vermindering regeldruk

Door de financiële beleidskaders gebundeld vast te leggen in de financiële verordening, kunnen een aantal afzonderlijke financiële beleidsnota's worden afgeschaft. Dit betekent een vermindering van de regeldruk.

Onderwerp

Financiële verordening

Datum

8 september 2014

Kenmerk

131551

Pagina

4 van 5

Alternatieven

Zoals aangegeven liggen de controletoleranties wettelijk vast en blijven we deze hanteren. Wanneer uw Raad de wens heeft extra controles te laten verrichten, zal u de accountant extra opdracht hiervoor kunnen geven.